

Avrupa Sosyal Güvenlik Kodu*

Strasbourg, 16.IV.1964

BÖLÜM I- GENEL HÜKÜMLER

MADDE 1

1 Bu Kod'da

a «Bakanlar Komitesi, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi ;

b «Komite» tabiri, Avrupa Konseyi Ekspertler komitesi veya 2 inci maddenin 3 üncü paragrafında, 74 üncü maddenin 4 üncü paragrafında ve 78 inci maddenin 3 üncü paragrafında belirtilen görevlerin yürütülmesi için Bakanlar Komitesi tarafından görevlendirilecek başka bir komite;

c «Genel Sekreter» tabiri, ilgili Akit Taraf ülkesindeki ikâmetgah ve «oturan» tabiri de, ilgili Akit Taraf ülkesinde ikâmetgah bulunan kimse;

d «Mevzuatla tayin olunan» tabiri, milli kanunlar veya tüzüklerle tespit olunan:

e «ikâmetgâh» tabiri, ilgili Akit Taraf ülkesindeki ikâmetgah ve «oturan» tabiri de, ilgili Akit Taraf ülkesindeki ikâmetgah bulunan kimse;

f «Karı» tabiri, geçimi kocası tarafından sağlanan karısı;

g «Dul kadın» tabiri, kocasının ölüm tarihinde geçimi kocası tarafından sağlanan kadın;

h «Çocuk» tabiri, mevzuatla tayin olunduğu şekle göre, tahsil yaşının altında veya 15 yaşını doldurmamış bir çocuk;

i «Staj süresi» tabiri, mevzuatla tayin olunduğu şekle göre, prim ödeme süresi, veya çalışma süresi, yahut ikamet süresi, veyahut bunların birleştirilmesi suretiyle meydana gelen bir süre;

anlamına gelir.

2 10, 34 ve 49 uncu maddelerdeki «yardım» tabiri doğrudan sağlanan bir yardım veyahut ilgili kimse tarafından yapılan masrafların ödenmesinden ibaret bir yardım anlamına gelir.

MADDE: 2

1 Akit taraflarından her biri :

a I' inci Bölümü;

b II ila X uncu Bölümlerden en az altısını; şu kadar ki Bölüm II iki, Bölüm V'te üç bölüm sayılır.

c XI inci ve XII nci bölümlerin ilgili hükümlerini; ve uygulamak zorundadır.

2 a En az IV, V, VI, IX ve X uncu bölümlerden biri dahil olmak üzere, II ila X uncu bölümlerden en az üçü uygulandığı; ve

b buna ilaveten :

i bu paragrafın (a) bendi kapsamına giren bazı sigorta kollarının normları, gerek kapsam ve gerek yapılan yardımlar bakımından koddaki normların üstünde olduğu;

ii bu paragrafın (a) bendi kapsamına giren bazı sigorta kollarından yapılan yardımlar, 2 numaralı ekte sayılan munzam yardımlar eklenmek suretiyle koddaki normların üstüne çıktığı;

iii bazı sigorta kollarından yapılan yardımların koddaki

normlara ulaşmadığı;

nazara alınarak, yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine göre yapılan yardımlar 1. Paragrafın (b) bendiyle sağlanan yardımlar karışımından birini eşit olduğu ispat edildiği takdirde;

1.paragrafın (b) bendi hükmü yerine getirilmiş sayılır.

3 Bu maddenin 2. Paragrafının (b) bendi hükmünden yararlanmak isteyen bir üye devlet, 78. Madde hükümlerine göre Genel Sekretere göndermiş olduğu raporda bu hususta istekte bulunur. Masraf eşitliği prensibinden hareket eden Komite, bu maddenin 2. Paragrafının (b) bendi hükümlerinin nazara alınacağı şartları tanımlayan ve düzenleyen kuralları tespit eder. Bu hükümler her olayda ancak Komitenin üçte iki çoğunlukla vereceği olumlu kararlar nazara alınabilir.

Madde 3

Akit Taraflardan her biri, bu kodun II ila X. Bölümlerinden yükümlülüklerini kabul etmiş olduklarını onaylama belgesinde belirtir ve aynı zamanda 2. Maddenin 2. Paragrafı hükümlerinden yararlanıp yararlanmayacağı, yararlanacaksa ne derece yararlanacağını bildirir.

Madde 4

1 Akit Taraflardan her biri, II ila X. Bölümlerden onaylama belgesinde daha önce belirtilmemiş olan bir veya birkaçının yükümlülüğünü kabul ettiğini Genel Sekretere sonradan bildirebilir.

2 Bu maddenin 1. Paragrafında belirtilen yükümlülükler onaylama belgesinin ayrılmaz bir parçası

olarak kabul edilir ve bildirme tarihinden itibaren geçerli sayılır.

Madde 5

Akit Taraflardan birini, kodun II ila X. Bölümlerinden onaylanan herhangi birinin uygulanmasında, işçilerin veya ülkesinde oturanların belirli bir oranından az olmamak üzere mevzuatla tayin edilen kimseleri korumakla yükümlü olması halinde, bu Akit Taraf anılan bölümün uygulanmasını üzerine almadan önce, istenilen orana ulaşılmış olduğundan emin bulunması gerekir.

Madde 6

Akit Taraflardan biri, bu kodun II, IV, V, VIII (Sağlık yardımı ile ilgili hususlarda), IX ve X. Bölümlerinin uygulanmasında, milli mevzuata göre korunması gereken kimseler için zorunlu olmayan sigortalarla sağlanan korumayı da nazara alabilir

Ancak o taktirde bu sigortalının;

a Kamu mercileri tarafından para yardım görmesi veya bu türlü sigortalının yalnız ek sigorta olarak uygulanması halinde, Kamu mercileri tarafından murakabe edilmesi veyahut mevzuatla tayin edilen esaslara uygun olarak işverenler ile işçiler tarafından birlikte idare edilmesi;

b 65. Madde gereğince tespit edilen kazançları kalifiye bir erkek işçinin kazancını aşmayan kimselerin önemli bir kısmını kapsamına alması ve;

c gerektiğinde, diğer koruma şekilleri ile birlikte kodun ilgili hükümlerine uygun bulunması;

gerekir.

BÖLÜM II - Sağlık Yardımları

Madde 7

Kodun bu bölümünü uygulayan Akit Taraflardan her biri, koruna kimselere, sağlık durumları gerektirdiği zaman bu bölümün aşağıda belirtilen maddelerine uygun olarak koruyucu ve tedavi edici nitelikte sağlık yardımı yapılmasını sağlar.

Madde 8

Yardıma gerektiren hal, nedeni ne olursa olsun, hastalık hali ile gebelik, doğum ve bunların doğurduğu sonuçları kapsar.

Madde 9

Korunan kimseleri;

a Bütün işçilerin yüzde 50'sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin edilen işçi sınıfları ile bunların karıları ve

çocukları;

b Veya ülkede oturanların yüzde 20' sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin edilen bütün çalışan nüfus ile bunların karıları ve çocukları;

c Veyahut ülkede oturanların yüzde 50' sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin edilen bütün nüfus;

Teşkil eder.

Madde 10

1 Yapılacak yardımlar en az şunları kapsar;

a Hastalık halinde;

i evde yapılan muayeneler dahil, hekimler tarafından sağlanan muayene ve tedaviler;

ii uzman hekimler tarafından hastanelerde yatarak ve ayakta yapılan muayene ve tedavilerle hastaneler dışında sağlanabilen tedaviler;

iii hekimler tarafından gerekli görülüp yazılan ilaçlar;

iv gereken hallerde hastaneye yatırılarak yapılan tedaviler.

b Gebelik, doğum ve bunlardan doğan sonuçlar halinde ise;

i doğumdan önce, doğum sırasında ve doğumdan sonra bir hekim veya diplomalı ebe tarafından yapılan muayene ve tedaviler.

ii gerekli hallerde hastaneye yatırılarak yapılan tedaviler.

2 Yardımdan yararlananların veya bunların aile reislerinin, hastalık halinde yapılacak sağlık yardımları masraflarına katılmaları istenebilir. Sağlık yardımlarına katılma kuralları ilgili için ağır bir yük olmayacak biçimde tespit edilir.

3 Bu madde gereğince yapılacak yardımlar, korunan kimsenin sağlığını koruma, çalışma gücünü iade ve kişisel ihtiyaçlarını karşılayabilme niteliğini arttırma amacını güder.

4 Sağlık yardımlarını sağlamakla görevli Devlet Daireleri veya Kurumları, kamu mercileri veya bu mercilerce yetkili kabul edilen diğer kuruluşlar tarafından korunan kimselerin emrine hazır bulundurulan genel sağlık hizmetlerinden yararlanmalarını, görülebilecek her türlü araçlarla, teşvik ederler.

Madde 11

10. maddede belirtilen yardımlar, yardım yapılmasını gerektiren hallerde, korunan kimseye kötü kullanmayı önlemek amacıyla, kendisinin veya aile reisinin gerekli görülebilecek bir staj süresini tamamlamış olması halinde, sağlanır.

Madde 12

10. maddede belirtilen yardımlar, yardım yapılmasını gerektiren halin devamı süresince sağlanır. Ancak hastalık halinde her olay için yardım süresi 26 hafta olarak sınırlandırılabilir. Şu kadar ki, hastalık işgöremezlik ödeneği verilmesine devam olunduğu sürece sağlık yardımları durdurulamaz ve uzun tedaviyi gerektirdiği milli mevzuatla kabul edilen hastalıklarda bu sürenin uzatılması için hüküm konabilir.

Bölüm III - Hastalık ödenekleri

Madde 13

Kodun bu bölümünü uygulayan Akit Taraflardan her biri, korunan kimselere, bu bölümün aşağıda belirtilen maddeleri gereğince, hastalık ödeneği verilmesini sağlar.

Madde 14

Yardım yapılmasını gerektiren hal, hastalıktan ileri gelen ve milli mevzuatta belirtildiği şekilde, kazancın geçici olarak kesilmesine yol açan işgöremezlik halidir.

Madde 15

Korunan kimseleri

- a Bütün işçilerin yüzde 50'sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunan işçi sınıfları;
- b Veya ülkede oturanların yüzde 20'sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunana çalışanlar sınıfı;
- c Veyahut ülkede oturan ve olay sırasındaki geçim kaynakları 67. Madde hükümlerine uygun bir şekilde mevzuatla tayin olunan sınırları aşmayan bütün nüfus;

Teşkil eder.

Madde 16

1 Korunan kimselerin işçi veya bütün çalışanlar sınıfından olmaları halinde, yapılacak yardım, 65. Veya 66. Madde hükümlerine uygun olarak hesaplanan periyodik bir ödeme biçiminde olur.

2 Ülkede oturan ve olay sırasındaki geçim kaynakları mevzuatla tayin edilen sınırları aşmayan bütün nüfusun korunmuş olması halinde, yapılacak yardım, 67. Madde hükümlerine göre hesaplanan periyodik bir ödeme şeklinde olur. Şu kadar ki 15. Maddenin (a) veya (b) bentleri gereğince tespit edilen işçilere, muhtaçlık durumları araştırılmaksızın, yine mevzuatla tayin edilen bir yardım yapılması sağlanır.

Madde 17

Yardım yapılmasını gerektiren bir olayda 16. Maddede belirtilen yardım, en az, kötü kullanmayı önlemek için gerekli sayılabilecek bir staj süresini tamamlamış olan kimselere sağlanır.

Madde 18

16. maddede belirtilen yardım, yardım yapılmasını gerektiren halin devamı süresince sağlanır. Şu kadar ki, bu yardım her hastalık olayı için 26 hafta olarak sınırlandırılabilir ve kazancın kesildiği sürenin ilk üç günü için de ödenek verilmeyebilir.

Bölüm IV - İşsizlik yardımları

Madde 19

Kodun bu bölümünü uygulayan Akit Taraflardan her biri, korunan kimselere bu bölümün aşağıdaki maddeleri gereğince işsizlik yardımı yapılmasını sağlar.

Madde 20

Yardım yapılmasını gerektiren hal, çalışabilecek olan ve iş almaya hazır bulunan bir kimsenin, uygun bir işe girme olanağını bulamaması nedeniyle, milli mevzuatta tanımlandığı biçimde, kazancının geçici olarak kesilmesi halidir.

Madde 21

Korunan kimseleri:

a Bütün işçilerin yüzde 50'sinden az olmamak üzere, milli mevzuatla tayin edilen işçi sınıfları;

b Veya ülkede oturan ve olay sırasındaki geçim kaynakları 67. Madde hükümlerine uygun olarak mevzuatla tayin edilen sınırları aşmayan bütün nüfus;

teşkil eder.

Madde 22

A Korunun kimselerin işçi sınıfından ibaret olması halinde yapılacak yardım 65. Veya 66. Madde hükümlerine uygun olarak hesaplanan bir periyodik ödeme biçiminde olur.

b Ülkede oturan ve olay sırasındaki geçim kaynakları belirli sınırları aşmayan bütün nüfusun korunmuş olması halinde yardım, 67. Madde hükümlerine uygun olarak hesaplanan bir periyodik ödeme biçiminde olur. Şu kadar ki, 21. Maddenin (a) bendi gereğince tespit edilen işçilere, muhtaçlık durumları araştırılmaksızın, mevzuatla tayin edilen bir yardım yapılması sağlanır.

Madde 23

22. Maddede belirtilen yardım, kötü kullanmayı önlemek için gerekli görülebilecek asgari bir staj süresini tamamlamış olan korunan kimselere sağlanır.

Madde 24

1 22. Maddede belirtilen yardım, yardım yapılmasını gerektiren halin devamı süresince sağlanır. Ancak yardım süresi;

a İşçi sınıfına dahil kimselerin korunmuş olmaları halinde 12 aylık bir devre içinde 13 hafta veya kazancın her defa kesilişinde 13 hafta;

b Ülkede oturan ve olay sırasındaki geçim kaynakları mevzuatla tayin edilen sınırları aşmayan bütün nüfusun korunmuş olması halinde de, 12 aylık bir devre içinde 26 hafta;

olarak sınırlandırılabilir. Şu kadar ki, mevzuatla tayin edilen ve kişinin muhtaçlık durumu araştırılmaksızın sağlanan yardımın süresi, bu paragrafın (a) bendi hükmüne göre sınırlandırılabilir.

2 Milli mevzuat gereğince, yardım süresi prim ödeme süresine göre, veya daha önce mevzuatla tayin edilen bir süre içinde yardımdan yararlanılması halinde, değişik olduğu ve 12 aylık devre içinde yapılan ortalama yardım süresi en az 13 haftayı bulduğu takdirde, bu maddenin 1. Paragrafı hükmü yerine getirilmiş sayılır.

4 Her işsizlik olayında ilk 7 gün için yardım yapılmayabilir. Şu kadar ki, mevzuatla tayin edilen bir süreyi aşmayan ve geçici olarak çalışan süreden önce ve sonra işsiz geçen günler aynı olayın devamı sayılır.

5 Mevsimlik işlerde çalışan işçilere yapılacak yardımın ü süresi ile olayın başlangıcında yardım yapılmayacak günler sayısı çalışma şartlarına uydurulabilir.

Bölüm V - Yaşlılık Yardımları

Madde 25

Kodun bu bölümünü uygulayan Akit Taraflardan her biri, korunan kimselere, bu bölümün aşağıdaki maddelerine uygun olarak yaşlılık yardımı yapılmasını sağlar.

Madde 26

1 Yardım yapılmasını gerektiren hal, mevzuatla tayin olunan

2 Korunan kimselerin işçi sınıfından ibaret olması halinde Mevzuatla tayin olunan yaş sınırı 65' ten yukarı olmamalıdır, veya tespit edilen yaş öyle bir yaş olmalıdır ki ülkede oturanlardan bu yaşa gelenlerin sayısı bu yaşın altında kalan ve 15 yaşın üstünde bulunanlar sayısının yüzde 10' undan az olmasın.

3 Bir kimsenin mevzuatla tayin edilen ücretli bir işte çalışmış olması halinde, bu kimsenin hak kazandığı yardım kesileceğine veya primli sosyal güvenlik sistemlerinde, aylık sahibinin kazancının mevzuatla tayin edilen bir miktarı aşmış bulunması, primsiz sosyal güvenlik sistemlerinde ise, bu kazancın veya diğer geçim kaynaklarının veyahut bunların toplamının mevzuatla tayin edilen miktardan fazla olması halinde ise yardımda indirim yapılabileceğine dair milli mevzuata hüküm konabilir.

Madde 27

Korunan kimseleri:

- a Bütün işçilerin yüzde 50' sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin edilen işçi sınıfları;
- b Veya ülkede bütün oturanların yüzde 20' sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin edilen faal nüfus;
- c Veyahut ülkede oturan ve yaşlılık devresindeki geçim kaynakları 67. Madde hükümlerine uygun düşecek bir biçimde mevzuatla tayin edilen sınırı aşmayan bütün nüfus ;

Teşkil eder.

Madde 28

Yapılacak yardım:

- a Korunan kimselerin işçi sınıfından veya çalışanlar kategorisinden ibaret olması halinde 65. Veya 66. Maddeler hükümlerine göre,
- b Ülkede oturan ve yaşlılık devresindeki geçim kaynakları mevzuatla tayin edilen sınırları aşmayan bütün nüfusun korunmuş olması halinde de, 67. Madde hükümlerine göre;

Hesaplanan bir periyodik ödeme biçiminde olur.

MADDE 29

1 Yardım yapılmasını gerektiren bir halde 28. Maddede belirtilen yardım en az aşağıda yazılı korunan kimseler için sağlanır:

a Yardım gerektiren olayın meydana gelmesinden önce, 30 yıllık prim ödeme veya çalışmadan veyahut 20 yıllık ikametden ibaret olabilecek mevzuatla tayin olunan bir staj süresini tamamlamış bulunana kimseler.

b Prensip olarak bütün çalışan nüfusun korunması halinde de, mevzuatla tayin olunan bir prim ödeme süresini tamamlayan ve çalışma devresi içinde, kendi adına yıllık ortalama olarak mevzuatla tayin edilen gün sayısı kadar prim ödemiş bulunan kimseler.

2 1. Fıkroda sözü geçen yardımın yapılması asgari bir prim ödeme veya çalışma süresinin tamamlanmış olması şartına bağlı bulunduğu takdirde, en az, aşağıda yazılı bulunan kimselere indirimli yardım yapılması sağlanır:

a Yardım yapılmasını gerektiren olayın meydana gelmesinden önce 30 yıllık prim ödeme veya çalışmadan veyahut 20 yıllık ikametden ibaret olabilecek mevzuatla tayin olunan asgari bir staj süresini tamamlamış bulunan kimseler.

b) Prensip olarak bütün çalışan nüfusun korunması halinde mevzuatla tayin olunan bir prim ödeme süresini tamamlayan ve çalışma devresi içinde kendi adına bu maddenin 1. Fıkrasının (b) bendi gereğince mevzuatta tayin edilen yıllık ortalama prim ödeme gün sayısının yarısı kadar prim ödemiş bulunan kişiler.

3) Mevzuat hükümlerine göre, 10 yıllık prim ödeme veya çalışma veyahut 5 yıllık ikamet süresini tamamlamış olan korunan bir kimseye XI. Bölüm hükümlerine uygun olarak hesaplanan, ancak anılan bölüme ekli cetvelde gösterilen örnek sigortalı veya hak sahibi kişiler için bu cetvelde yazılı oranda on puan eksik bulunan bir yüzde üzerinden yardım yapılması sağlanmış ise, bu maddenin 1. Fıkrası hükmü yerine getirilmiş sayılır.

4) İndirimli yardım yapılması için gerekli staj süresi 10 yıllık prim ödeme veya çalışma süresinden fazla, ancak 30 yıllık prim ödeme veya çalışma süresinden az ise, XI. Bölüm ekli cetvelde gösterilen oranda bir indirim yapılabilir. Bu staj süresi 15 yıldan fazla olduğu takdirde, bu maddenin 2. Fıkrası hükmüne uygun bir indirimli yardım yapılır.

5) Bu maddenin 1., 3. Ve 4. Fıkralarında söz konusu edilen yardımların yapılması asgari bir prim ödeme veya çalışma süresinin tamamlanmış olması şartına bağlı bulunan hallerde, bu bölüm hükümleri yürürlüğe girdiği tarihte sırf ileri yaşta bulunması nedeniyle bu maddenin 2. Fıkrası gereğince mevzuatla tayin olunan şartları yerine getirmemiş bulunan korunan bir kimseye, normal yaşın üstündeki bir yaşta, bu maddenin 1., 3. Ve 4. Fıkraları gereğince yardım sağlanmamış olması şartıyla, indirimli yardım yapılır.

Madde 30

28. ve 29. Maddelerde belirtilen yardımlar, yardım yapılması gerektiren halin devamı süresince sağlanır.

BÖLÜM VI - İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları Halinde Yapılacak Yardımlar

Madde 31

Kod' un bu bölümünü uygulayan sözleşen taraflardan her biri, korunan kişilere iş kazalarıyla meslek hastalıkları halinde, bu bölümün aşağıdaki maddelerine uygun olarak yardım yapılmasını sağlar.

Madde 32

Yardım yapılmasının gerektiren haller, iş kazalarının veya mevzuatla tayin edilen ve çalışma şartlarından ileri gelen meslek hastalıklarının sebep olduğu aşağıda yazılı hallerdir:

a) Hastalık hali;

b) Hastalık sonucu meydana gelen ve milli mevzuatta tanımlandığı biçimde, kazancın

geçici olarak kesilmesine yol açan işgöremezlik hali;

c Kazanma gücünün tamamının veya mevzuatla tayin olunana bir derecenin üstünde olmak üzere, bir kısmının muhtemelen sürekli olarak kaybı veya bu kayıp derecesinde meydana gelen beden noksanlığı;

d Aile reisini ölümü sonucunda dul kadının veya çocuğunun geçim olanağının kaybolması, dul kadının yardıma hak kazanması, milli mevzuat hükümlerine göre, kendi geçimini sağlamaya muktedir olmadığının kabul edilmesi şartına bağlanabilir.

Madde 33

Korunan kimseleri, bütün işçilerin yüzde 50' sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunan işçilerle, aile reisinin ölümü halinde yapılacak yardımlar bakımından da, bunların karılarıyla çocukları teşkil eder.

Madde 34

1 Hastalık halinde yapılacak yardımlar, bu maddenin 2. Ve 3. Fıkralarında belirtilen sağlık yardımlarıdır.

2 Sağlık Yardımları şunlardır:

a Evde yapılan muayeneler dahil, pratisyen hekimler tarafından yapılan muayene ve tedavilerle uzman hekimler tarafından hastanede ayakta veya yatarak yapılan muayene ve tedaviler;

b Diş tedavileri;

c Evde, hastanede ve diğer sağlık tesislerinde hemşireler tarafından sağlanan bakım;

d Hastanelerde, nekahat evrelerinde, sanatoryumlarda veya diğer sağlık tesislerinde sağlanan bakım;

e Diş tedavi malzemesi ile ilaç ve diğer tıbbi ve cerrahi malzemenin sağlanması, protez araç ve gereçlerinin verilmesi ve tamiri, gözlük verilmesi;

f Bir hekim veya diş hekiminin nezaretinde olmak üzere, kanunla hekimlik mesleğine bağlı kabul edilen diğer meslekler mensupları tarafından sağlanan bakım ve tedaviler.

3 Yukarıdaki fıkralar gereğince yapılacak sağlık yardımları, korunan kimsenin sağlığını koruma, çalışma gücünü iade ve kişisel ihtiyaçlarını karşılayabilme yeteneğini arttırma amacını güder.

Madde 35

1 Sağlık yardımlarını sağlamakla görevli Devlet Daireleri veya Kurumlar, uygun görülen hallerde, çalışma gücü azalmış kimselerin yeniden uygun bir işe alıştırmaları amacıyla, mesleki rehabilitasyon müesseseleriyle işbirliği yaparlar.

2 Anılan Daire veya Kurumlar, çalışma gücü azalmış kimselerin mesleki rehabilitasyona tabi tutulmaları hususunda tedbir almaya, bu konuda çıkarılacak mevzuatla yetkili kılınabilir.

Madde 36

1 Geçici işgöremez duruma düşülmesi, kazanma gücünün sürekli kaybedilmesi veya buna eşit bir beden noksanlığı meydana gelmesi veyahut aile reisinin ölümü halinde yapılacak yardımlar, 65. Veya 66. Madde hükümlerine göre hesaplanacak periyodik ödemeler biçiminde olur.

2 Kazanma gücünün bir kısmının sürekli olarak kaybedilmiş olması veya buna eşit bir beden noksanlığı meydana gelmesi halinde yardım yapılması gerekiyorsa, bu yardım çalışma gücünün tamamının kaybı veya buna eşit bir beden noksanlığı halinde yapılması öngörülen yardım tutarının uygun bir oranı üzerinden tespit edilecek bir periyodik ödeme biçiminde olur.

3 Periyodik ödemeler:

a İşgörmezlik derecesinin az olması;

b Veya yetkili mercilerin sermayenin iyi kullanılacağına kanaat getirmeleri; halinde sermayeye çevrilerek toptan ödenebilir.

Madde 37

Yardım yapılmasını gerektiren hallerde sağlanacak olan 34. Ve 36. Maddelerde yazılı yardımlar, arıza bir iş kazasından ileri gelmişse iş kazasının olduğu, arıza bir hastalıktan ileri gelmişse hastalığın anlaşıldığı tarihte ilgili Akit Taraf ülkesinde işçi olarak çalışan korunana kimselere, aile reisinin ölümünde de bu gibi kimselerin dul karılarıyla çocuklarına yapılır.

Madde 38

34. ve 36. Maddelerde belirtilen yardımlar, yardım yapılması gerektiren halin devamı süresince sağlanır. Şu kadar ki; geçici işgörmezliğin söz konusu olduğu hallerde, kazancın kesildiği her olayda ilk üç gün için ödenek verilmeyebilir.

Bölüm VII - Aile Yardımları

Madde 39

Kodun bu bölümünü uygulayan Akit Taraflardan her biri, bu bölümün aşağıdaki maddelerine uygun olarak korunana kimselere aile yardımı yapılmasını sağlar.

Madde 40

Yardım yapılmasının gerektiren hal, mevzuatla tayin edildiği biçimde, çocukların geçimini sağlama yükümlülüğüdür.

Madde 41

42. Maddede belirtilen periyodik ödemeler bakımından korunan kimseleri:

a Bütün işçilerin yüzde 50'sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin edilen işçi sınıfları;

b Veya ülkede ikamet edenlerin yüzde 20' sinden az olmamak üzere mevzuatla tayin edilen faal nüfus;

teşkil eder.

Madde 42

Yapılacak yardımlar şunlardır;

a Mevzuatla tayin edilen staj süresinin tamamlamış bulunan her korunana kimseye yapılan periyodik ödemeler.

b Veya çocuklar için yapılacak yiyecek ve giyecek yardımları ile mesken, tatil geçirme yerleri ve ev idaresi bakımından gerekli yardımlar.

c Veyahut bu maddenin (a) ve (b) bentlerinde belirtilen yardımların birleşiminden meydana gelen yardımlar.

Madde 43

42. Maddede belirtilen yardımlar, en az, mevzuatla tayin edildiği üzere belirli bir süre içinde bir aylık prim ödeme veya çalışma veyahut altı aylık ikamet şartlarından şartlarından birini yerini getiren korunan kimselere sağlanır.

Madde 44

Korunan kimselere 42. Madde gereğince yapılacak yardımların tutarı, 66. Maddedeki esaslara uygun olarak tespit edilen alelade kahil bir erkek işçinin ücretinin yüzde 1,5' u ile bu kimselerin çocukları sayısının çarpımına eşittir.

Madde 45

Periyodik ödeme şeklinde yapılacak yardımlar, yardım yapılması gerektiren halin devamı süresince yapılır.

Bölüm VIII - Analık Yardımları

Madde 46

Kodun bu bölümünü uygulayan Akit Taraflardan herbiri, korunan kimselere, bu bölümün aşağıdaki maddelere uygun olarak analık yardımı yapılmasını sağlar.

Madde 47

Yardım yapılmasının gerektiren hal, gebelik ve doğum ile bunların doğurduğu sonuçlar ve milli mevzuatla tayin edildiği biçimde kazancın kesilmesi halleridir.

Madde 48

Korunan Kimseleri;

a Bütün işçilerin yüzde 50' sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin edilen işçi sınıfına dahil bütün kadınlarla, analık sağlık yardımı bakımından, bu sınıfa dahil erkek işçilerin karıları;

b Veya ülkede oturanların yüzde 20' sinden az olmamak üzere mevzuatla tayin edilen çalışan nüfus içindeki bütün kadınlarla, analık sağlık yardımı bakımından, bu sınıfa dahil erkeklerin karıları;

Teşkil eder.

Madde 49

1 Gebelik, doğum ve bunlardan ileri gelen arızalarda yapılacak analık sağlık yardımları, bu maddenin 2. Ve 3. Paragraflarında belirtilen sağlık yardımlarıdır.

2 Sağlık yardımları en az şunlardır;

a Doğumdan önce, doğum sırasında ve doğumdan sonra hekimler veya diplomalı ebeler tarafından yapılan yardımlar.

b Gereken hallerde hastaneye kaldırılarak yapılan yardımlar.

3 Bu maddenin 2. Paragrafında belirtilen sağlık yardımları,

4 Analık sağlık yardımlarını sağlamakla görevli Devlet daireleri veya kurumlar, korunan kadınları, kamu daireleri veya bu dairelerce tanınmış diğer kuruluşlar tarafından emirlerine hazır bulundurulan genel sağlık hizmetlerinden yararlanmaları için uygun görülebilecek her türlü araçlarla teşvik ederler.

Madde 50

Gebelik, doğum ve bunlardan ileri gelen arızalar sonucu kazancın kesilmiş olması halinde yapılacak yardım, 65. Ve 66. Maddedeki esaslara uygun olarak hesaplanacak bir periyodik ödeme biçiminde olur. Yapılan periyodik ödemenin miktarı yardım

yapılması gerektiren halin devam ettiği süre içinde değişebilir. Ancak ortalama yardım miktarının yukarıda belirtilen esaslara göre hesap edilen miktara uygun olması şarttır.

Madde 51

Yardım yapılmasını gerektiren bir halde 49. Ve 50. Maddelerde belirtilen yardımlar en az, kötü kullanmayı önlemek için gerekli görülebilecek bir staj süresini tamamlamış olan korunan sınıflara dahil bir erkeğin karısına sağlanır.

Madde 52

49. ve 50. Maddelerde belirtilen yardımlar, yardım yapılmasını gerektiren halin devamı süresince sağlanır. Ancak periyodik ödemeler 12 hafta olarak sınırlandırılabilir. Şu kadar ki milli mevzuatta işten kalma Halinin daha uzun bir süre devam etmesi gerektiğine veya devam edebileceğine bir hüküm bulunduğu takdirde, periyodik ödemeler süresi bu süreden daha kısa olamaz.

Bölüm IX - Malullük Yardımları

Madde 53

Kodun bu bölümünü uygulayan Akit Taraflardan her biri bu bölümün aşağıdaki maddelerine uygun olarak malullük yardımları yapılmasını sağlar.

Madde 54

Yardım yapılmasını gerektiren hal, kazanç sağlayan bir faaliyette bulunma gücünün mevzuatla tayin edilen bir derecede ve muhtemelen sürekli olarak kaybedilmesi veya hastalık ödeneğinin kesildiği tarihte iş göremezlik halinin devam etmesi halleridir.

Madde 55

Korunan kimseleri;

a Bütün işçilerin yüzde 50' sinden az olmamak üzere mevzuatla tayin olunan işçi sınıfları;

b Veya ülkede oturanların yüzde 20' sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin edilen faal nüfus;

c Veyahut ülkede oturan ve yardım yapılmasını gerektiren halin devamı süresince geçim kaynakları 67. Madde gereklerine uygun olarak mevzuatla tayin edilen sınıfları aşamayan bütün nüfus;

teşkil eder.

Madde 56

Yapılan yardım, aşağıda belirtildiği üzere hesaplanan bir periyodik ödeme biçimindedir.

a İşçi sınıfının veya çalışan nüfusun korunmuş olması halinde, 65. Veya 66. Maddeye göre;

b Ülkede oturan ve yardım yapılmasını gerektiren halin devam ettiği süre içinde geçim kaynakları belirli sınırları aşmayan bütün nüfusun korunmuş olması halinde ise, 67. Maddede yazılı esaslara göre;

Hesaplanan bir periyodik ödeme.

Madde 57

1 56. Maddede belirtilen yardım en az;

a Yardım yapılmasını gerektiren olayın meydana gelmesinden önce, mevzuat hükümlerine göre, 15 yıllık prim ödeme veya çalışma veyahut 10 yıllık ikamet süresinden ibaret bir staj süresini tamamlamış olan;

b Veya prensip olarak, bütün çalışanların korunması halinde üç yıllık prim ödeme süresini tamamlayan veyahut çalışabilecek yaşta iken kendi adına, yıllık ortalama olarak, mevzuatla tayin edilen gün sayısı kadar prim ödenmiş bulunan;

kimselere sağlanır.

2 1. Paragrafta sözü konusu edilen yardımın yapılması asgari bir prim ödeme veya çalışma süresinin tamamlanmış olması şartına bağlı olan hallerde, en az, aşağıda yazılı korunan kimselere indirimli yardım yapılmasını sağlar.

a Yardım yapılması gerektiren olayın meydana gelmesinden önce, mevzuatla tayin olunan esaslara uygun bir biçimde beş yıllık bir prim ödeme veya çalışma süresini tamamlamış olan kimseler.

b Prensip olarak bütün çalışanların korunmuş olması halinde, üç yıllık bir prim ödeme süresini tamamlayan ve çalışma devresi içinde, kendi adına, her yıl için bu maddenin 1. Paragrafının (b) bendinde öngörülen ortalamanın yarısı kadar gün prim ödenmiş bulunan kimseler.

3 Mevzuatla tayin edilen kurallara uygun olarak, onbeş yıllık prim ödeme veya çalışma veyahut ikamet süresini tamamlamış olan korunan kimselere, XI.bölüm hükümlerine göre hesaplanan, ancak örnek sigortalı veya hak sahibi kişiler için ekli cetvelde gösterilen orandan on puan eksik bir yüzde üzerinden tespit edilen bir yardım sağlanmış olması halinde bu maddenin 1. Paragrafı hükmü yerine getirilmiş sayılır.

4 İndirimli yardım yapılması için gerekli staj süresinin beş yıllık prim ödeme veya çalışma süresinden fazla, ancak 15 yıllık prim ödeme veya çalışma süresinden az olması halinde, XI. Bölüme ekli cetvelde gösterilen miktarlardan orantılı

olarak bir indirim yapılabilir. İndirimli yardım bu maddenin 2. Paragrafı hükmüne uygun olarak yapılır.

Madde 58

56. ve 57. Maddelerde belirtilen yardımlar, yardım yapılmasını gerektiren halin devamı süresince veya yaşlılık aylığı ödenmesi gereken tarihe kadar sağlanır.

Bölüm X - Ölüm Yardımları

Madde 59

Kodun bu bölümünü uygulayan Akit Taraflardan her biri korunan kimselere, bu bölümün aşağıdaki maddelerine uygun olarak, yardım yapılmasını sağlar.

Madde 60

1 Yardım yapılmasını gerektiren hal, aile reisinin ölüm ile dul kadının veya çocuklarının geçim olanaklarının kaybolması halidir. Dul kadının yardıma hak kazanması, milli mevzuat hükümlerine göre kendi geçimini sağlama olanağına sahip olamayacağı kabul edilmesi şartına bağlanabilir.

2 Yardıma hak kazanan kimsenin mevzuatla tayin edilen ücretli işlerde çalışması halinde bu kimsenin hak kazandığı yardımın kesilebileceğine, primli sosyal güvenlik sisteminde, aylık sahibinin kazancının mevzuatla tayin olunan bir sınırın üstünde olması, primsiz sosyal güvenlik sisteminde ise, bu kazancın veya diğer geçim kaynaklarının veyahut bunların toplamının mevzuatla tayin edilen bir sınırı aşması halinde de yardımlardan indirim yapılabileceğine dair milli mevzuata hüküm konabilir.

Madde 61

Korunan kimseleri:

a Bütün işçilerin yüzde 50' sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin edilen işçi sınıfına dahil aile reislerinin karılarıyla çocukları;

b Ülkede ikamet edenlerin yüzde 20' sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin edilen faal nüfus içindeki aile reislerinin karılarıyla çocukları;

c Veyahut ülkede ikamet edenlerden aile reislerini kaybetmiş bulunan ve yardım yapılması gerekli devre içinde geçim kaynakları 67. Madde gereğince tespit edilen sınırları aşmayan bütün dul kadınlarla çocuklar;

teşkil eder.

Madde 62

Yapılacak yardım;

a işçi sınıfına veya çalışanlar kategorisine dahil aile reislerinin karılarıyla çocuklarının korunması halinde, 65. Ve 66. Madde hükümlerine göre;

b Ülkede oturan ve yardım yapılmasını gerektiren devrede geçim kaynakları mevzuatla tayin edilen sınırları aşmayan bütün dul kadınlarla çocukların korunması halinde de 67. Madde hükümlerine göre hesaplanacak bir periyodik ödeme biçiminde olur.

Madde 63

1 Yardım yapılmasını gerektiren bir halde 62. Maddede belirtilen yardım, en az, aşağıda yazılı kimselere sağlanır.

a Aile reisi tarafından mevzuatla tayin edilen kurallara göre, 15 yıllık prim ödeme veya çalışma süresi veyahut 10 yıllık ikamet süresi tamamlanmış olan korunan bir kimse. bir yaşın üstündeki yaşama halidir.

b veya, prensip olarak bütün çalışan nüfusun karılarıyla çocuklarının korunması halinde, aile reisi tarafından üç yıllık prim ödeme süresi tamamlanan ve çalışma yaşında bulunduğu devre içinde, aile reisi, adına mevzuatla tayin edilen yıllık ortalama gün sayısı kadar prim ödenmiş olan korunan kimseler.

2 1. Pregarafta belirtilen yardımların yapılması asgarî bir prim ödeme veya çalışma süresinin tamamlanması şartının yerine getirilmesinde bağlı olan hallerde, en az aşağıda yazılı kimselere indirimli bir yardım yapılması sağlanır:

a aile reisi tarafından mevzuatla tayin edilen esaslara uygun olarak, en az aile reisi tarafından 5 yıllık prim ödeme süresi veya çalışma süresi tamamlanmış olan korunan kimseler.

b prensip olarak, bütün çalışanların karılarıyla çocuklarının korunmuş olması halinde, aile reisi tarafından üç yıllık bir prim ödeme süresi tamamlanmış olan ve çalışma yaşında bulunduğu devre içinde aile reisi adına, bu Maddenin 1. Paragrafının b. Bendinde ön görülen yıllık ortalama prim ödeme süresinin yarısı kadar prim ödenmiş olan korunan kimseler.

3 Mevzuatla tayin edilen esaslara uygun olarak, en az, aile reisi tarafından 5 yıllık prim ödeme veya çalışma veyahut ikamet süresi tamamlanmış olan bir korunan kimseye XI. Bölüm hükümlerine göre hesaplanan, ancak örnek hak sahibi bir kimse için bu Bölüme ekli cetvelde gösterilen orandan on puan eksik bulunan bir yüzde üzerinden yardım sağlanmış olması halinde, bu Maddenin 1. Paragrafı hükmü yerine getirilmiş sayılır.

4 İndirimli yardım yapılması için gerekli staj süresinin 5 yıllık prim ödeme veya çalışma süresinden fazla, ancak 15 yıllık prim ödeme veya çalışma süresinden az olması halinde XI. Bölüme ekli cetvelde gösterilen miktarlardan orantılı olarak bir indirim yapılabilir. İndirimli yardım bu Maddenin 2. Paragrafı hükmüne uygun olarak yapılır.

Kendi geçimini sağlayacak durumda olmadığı kabul edilen çocuksuz bir dul kadının ölüm yardımına hak

kazanabilmesi için asgari bir evlilik süresinin geçmiş olması gerekli görülebilir.

Madde 64

62. ve 63. Maddelerde belirtilen yardımlar, yardım yapılmasını gerektiren halin devamı süresince sağlanır.

Bölüm XI- Periyodik ödemelerde uygulanacak normlar

Madde 65

1 Bu madde gereğince yapılacak bir periyodik ödemede, yardım miktarı ile yardım yapılmasını gerektiren halin devamı süresince verilecek aile yardımlarının toplamı, Sigortalının veya aile reisinin eski kazancı ile örnek sigortalı veya hak sahibi kimseler gibi aynı aile sorumluluğunu taşıyan korunan bir kimseye ödenen aile yardımları toplamının, bu Bölüme ekli cetvelde örnek-sigortalı veya hak sahibi kimseler için gösterilen yüzdesinden az olamaz.

2 Sigortalının ceya aile reisinin eski kazancı mevzuatla tayin edilen kurallara göre hesaplanır. Korunan kimse ile aile reisinin kazançlarına göre sınıflara ayrılmış olmaları halinde, bu kimselerin eski kazançları mensup oldukları sınıfların esas kazançlarına göre hesaplanır.

3 Yardım veya yardımın hesabında esas alınan kazanç miktarı için mevzuatla azamî bir sınır tesbit edilebilir. Ancak azamî sınır öyle tesbit olunmalıdır ki sigortalının veya aile reisinin eski kazancının kalifiye bir erkek işçinin kazancına eşit veya bundan az olması halinde, bu maddenin 1. Paragrafı hükmü yerine getirilmiş olsun.

4 Sigortalının veya aile reisinin eski kazançları ile kalifiye bir erkek işçinin ücreti, yardım tutarı ve aile yardımları miktarı aynı zaman esasına göre hesaplanır.

5 Diğer sigortalı veya hak sahibi kimselere yapılacak yardım tutarı ile örnek-sigortalı veya hak sahibi kimselere yapılacak yardım tutarı arasında makul bir bağlantı bulunmalıdır.

6 Bu maddenin uygulanmasında, kalifiye bir erkek işçi:

a Elektrik makinelerinden başka makineler yapımında çalışan bir tesviyeci veya bir tornacı;

b veya bu Maddenin 7. Paragrafı hükümlerine göre tayin olunan tipik bir kalifiye işçi;

c veyahut kazancı bütün korunan kimselerin ortalama kazancının yüzde 125'ine

eşit olan kimsedir.

7 Bu maddenin 6. Paragrafının b bendinin uygulamasında tipik kalifiye işçi olarak kabul edilen kimse, yerine göre, söz konusu riske karşı korunan ve en çok sayıda erkek işçinin veya aile reisinin çalıştırıldığı büyük ekonomik faaliyet bölümü içinde , yine en çok sayıda korunan kimsenin veya aile resisinin çalıştırıldığı iş kolları grubundan seçilir. Bu hususta Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyinin 27 Ağustos 1948 tarihindeki yedinci toplantısında kabul edilen ve bu Koda ekli bulunan bütün ekonomik faaliyetlerin milletlerarası standart tasnifinde veya bu tasnifte herhangi bir zamanda yapılacak değişikliklerden yararlanırlar.

8 Yardım miktarının bölgeden bölgeye değişmesi halinde, kalifiye erkek işçi, bu maddenin 6. Ve 7. Paragraflarına uygun olarak, her bölge için ayrı ayrı tespit edilebilir.

9 Bu Maddenin 6. Paragrafının a ve b bentleri gereğince seçilmiş olan kalifiye bir erkek işçinin ücreti toplu sözleşmelerle veya, uygulanması mümkün olan yerlerde, milli mevzuata veya örf ve adetlere göre, ve, varsa hayat pahalılığı zamları da nazara alınmak suretiyle, normal çalışma saatleri karşılı olarak ödenen ücret esasından tesbit olunur. Bu şekilde tespit olan ücretlerin bölgeden bölgeye değişmiş olamamasına rağmen bunlar hakkında bu maddenin 8. Paragrafı hükmünün uygulanmaması halinde, ortalama ücret esas alınır.

10 Yaşlılık, iş kazalarıyla meslek hastalıkları (geçici işgöremezlik hali hariç) malüllük veya aile reisinin ölümü halinde yapılan periyodik ödemeler, geçim şartlarındaki esaslı değişiklikler nedeniyle ücretlerin genel seviyesinde meydana gelen önemli değişikliklere göre ayarlanır.

Madde 66

1 Bu madde gereğince yapılacak periyodik ödemelerde, yardım miktarı ile yardım yapılmasını gerektiren halin devamı süresince verilecek aile yardımlarının toplamı alelade kâhil bir erkek işçinin kazancı ile örnek sigortalı veya hak sahibi kimseler gibi aynı aile sorumluluğunu taşıyan korunan bir kimseye ödenen aile yardımları toplamının, bu Bölüme bağlı cetvelde örnek-sigortalı veya hak sahibi kimse için gösterilen yüzdesinden az olamaz.

2 Normal kâhil bir erkek işçinin ücreti ile yapılacak yardım ve aile yardımları aynı zaman esasına göre hesaplanır.

3 Diğer Sigortalı veya hak sahibi kimselere yapılacak yardım tutarı arasında makul bir bağlantı bulunmalıdır.

4 Bu maddenin uygulanmasında normal kâhil bir erkek işçi:

a elektrik makinelerinden başka makineler yapımında çalışan ve kalifiye olmadığı

kabul edilen tipik bir işçi;

b veya aşağıdaki paragraf hükümlerine göre tayin edilecek kalifiye olmadığı kabul edilen bir işçidir.

5 4. Paragrafın b bendinin uygulanmasında kalifiye olmadığı kabul edilen tipik işçi, yerine göre, söz konusu riske karşı korunan en çok sayıda erkek işçinin veya aile reisinin çalıştırıldığı büyük ekonomik faaliyet bölümü içinde, yine en çok sayıda korunan kimsenin veya aile reisinin çalıştırıldığı iş kolları grubundan seçilir. Bu hususta Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyinin 27 Ağustos 1948 tarihindeki yedinci toplantısında kabul edilen ve bu koda ekli bulunan bütün ekonomik faaliyetlerin milletlerarası standart tasnifinden veya bu tasnife herhangi bir zamanda yapılacak değişikliklerden yararlanır.

6 Yardım tutarının bölgeden bölgeye değişmesi halinde, normal bir kâhil erkek işçi, bu maddenin 4. Ve 5. Paragrafları hükümlerine uygun olarak, her bölge için ayrı ayrı tesbit edilir.

7 Normal bir kâhil erkek işçinin ücreti, toplu sözleşmelerle veya, uygulanması mümkün olan yerlerde, milli mevzuatla veya örf ve adetlere göre ve varsa, hayat pahalılığı zamları da nazara alınmak suretiyle, normal çalışma saatleri karşılığı olarak ödenen ücret esası üzerinden tesbit olunur. Bu şekilde tesbit olunan ücretlerin bölgeden bölgeye değişmiş olmasına rağmen bunlar hakkında bu maddenin

8 Paragrafı hükmünün uygulanmaması halinde ortalama ücret esas alınır.

9 Normal bir kâhil erkek işçinin ücreti, toplu sözleşmelerle veya, uygulanması mümkün olan yerlerde, milli mevzuatla veya örf ve adetlere göre ve varsa, hayat pahalılığı zamanları da nazara alınmak suretiyle, normal çalışma saatleri karşılığı olarak ödenen ücret esası üzerinden tesbit olunur. Bu şekilde tesbit olunan ücretlerin bölgeden bölgeye değişmiş olmasına rağmen bunlar hakkında bu maddenin 6 paragrafı hükmünün uygulanmaması halinde ortalama ücret esas alınır.

10 Yaşlılık, iş kazalarıyla meslek hastalıkları (geçici iş görmezlik hali hariç), malüllük ve aile reisinin ölümü halinde yapılan periyodik ödemeler, geçim şartlarındaki esaslı değişiklikler nedeniyle, ücretlerin genel seviyesinde meydana gelen önemli değişikliklere göre ayarlanır.

Madde 67

Bu madde gereğince yapılacak periyodik ödemelerde;

a yardım tutarı, mevzuatla tayin edilen ve mevzuatla tayin olunan esaslar dahilinde yetkili kamu mercileri tarafından hazırlanan bir bareme göre tesbit olunur.

b Bu yardım tutarından, ancak sigortalının veya hak sahibi kimsenin ailesinin

diğer geçim kaynakları mevzuatla tayin edilen veya mevzuatla tayin edilmiş esaslar dahilinde yetkili kamu mercileri tarafından tesbit olunan önemli miktarları aştığı ölçüde indirim yapılabilir.

c Yardım tutarı ile diğer geçim kaynaklarının toplamından bu maddenin b bendinde öngörülen önemli miktarlar üzerinden indirim yapıldıktan sonra kalan miktar, sigortalının veya hak sahibi kimsenin ailesinin sağlıklı ve onurlu bir yaşantı sürdürmesine yetecek kadar olmaları ve 66. Madde hükmüne uygun olarak hesaplanacak miktardan az olmamalıdır:

d ilgili bölüm gereğince yapılacak yardımlar toplamı,

66. Madde hükümleri ile

III. Bölüm için 15. Maddenin b bendinin i fıkrası;

V. Bölüm için 27. Maddenin b bendinin ii fıkrası;

IX. Bölüm için 55. Maddenin b bendinin iii fıkrası;

X. Bölüm için 55. Maddenin b bendinin iv. fıkrası

Hükümleri uygulanmak suretiyle elde edilecek yardımların toplamını en az yüzde otuz aştığı takdirde, bu maddenin c bendi hükümleri yerine getirilmiş sayılır.

XI. Bölüme Ekli Cetvel

Örnek Sigortalı veya Hak Sahibi Kimselere Yapılan Periyodik Ödemeler

Bölüm	Yardım yapılmasını gerektiren hal	Örnek sigortası veya hak sahibi	Oran
III	Hastalık	Evli ve iki çocuklu erkek	45
IV	İşsizlik	Evli ve iki çocuklu erkek	45
V	Yaşlılık	İhtiyarlık yaşındaki erkek	40
VI	İş kazaları:		
	Meslek hastalıkları geçici tam işgörmezlik	Evli ve iki çocuklu erkek	50
	Sürekli tam işgörmezlik	Evli ve iki çocuklu erkek	50
	Hak sahipleri	İki çocuklu dul kadın	50
			40

VIII	Analık	Kadın	45
IX	Malullük	Evli ve iki çocuklu erkek	40
X	Ölüm	İki çocuklu dul kadın	40

Bölüm XII- Ortak Hükümler

Madde 68

Bu kodun II ilâ X. Bölümlerinden herhangi birine göre korunan bir kimsenin hak kazandığı bir yardımın ödenmesi aşağıda yazılı hallerde mevzuatla tayin edilecek bir ölçüde durdurulabilir:

- a İlgili kimse, ilgili Akit Tarafın ülkesinde bulunmadığı sürece,
- b İlgili kimsenin geçim masrafları kamu kurumları veya sosyal güvenlik kurumu veya servisi tarafından karşılandığı sürece. Şu kadar ki, yapılan yardımın bir kısmı yardım gören kimsenin geçindirmekle yükümlü bulunduğu kimselere verilir.
- c İlgili kimse, aile yardımları dışında, diğer bir sosyal güvenlik kolundan para yardımı aldığı sürece ve yardım yapılmasını gerektiren bir olay nedeniyle üçüncü bir kişinin kendisine ödenek vermeye devam ettiği devre içinde. Şu kadarki, yardımın kesilen kısmı üçüncü kişinin yaptığı yardım veya verdiği ödenek miktarından fazla olamaz.
- d ilgili kimsenin hile yoluyla yardım isteminde bulunması halinde.
- e Yardımın yapılmasını gerektiren olayın ilgili kimse tarafından işlenen bir suç sonunda meydana gelmesi halinde.
- f yardım yapılmasını gerektiren olayın ilgili kimsenin kasti bir hareketi sonucu meydana gelmesi halinde.
- g gerektiğinde ilgili kimsenin emrine hazır bulundurulan sağlık veya rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanmayı ihmal etmesi veya yardım yapılmasını gerektiren halin var olup olmadığının veya devam edip etmediğinin belgelenmemesi veyahut yardım gören kişilerin durumlarının tespiti için mevzuatla tayin edilen kurallara riayet etmemesi halinde.
- h işsizlik yardımı yapılması söz konusu olduğunda, ilgili kimsenin emrine hazır bulundurulan iş bulma hizmetlerinden yararlanmakta kusur etmesi halinde.
- i işsizlik yardımı yapılması söz konusu olduğunda, ilgili kimsenin doğrudan doğruya iş anlaşmazlığı sonucu olarak işini kaybetmesi veya meşru mazereti olmaksızın

işini kendi isteğiyle terk etmesi halinde.

j ölüm yardımı yapılması söz konusu olduğunda, dul kadının bir erkekle karı-koca gibi yaşadığı sürece.

Madde 69

1 yardım yapılması isteğinde bulunan herkes bu isteğin reddedilmesi veya yapılan yardımın niteliği ve miktarı üzerinde anlaşmazlığa düşülmesi halinde, itiraz hakkına sahiptir.

2 Bu Kodun uygulanmasında, sağlık yardımlarını sağlama görevinin Parlamenteoya karşı sorumlu bir devlet dairesine verilmiş olması halinde, I. Fıkroda ön görülen itiraz hakkı yerine, yardımın yapılmadığı veya yapılan yardımın uygun nitelikte olmadığı hakkında araştırma yapacak olan yetkili mercie şikayette bulunma hakkı kullanılabilir.

3 Hak iddiaları, sosyal güvenlik sorunları ile meşgul olmak üzere kurulmuş olup korunan kimselerin de temsil edildiği özel mahkemelerde karara bağlandığı takdirde, itiraz hakkı tanınmayabilir.

Madde 70

1 Bu Kod gereğince sağlanan yardımlarla bu yardımların yapılması için gerekli idare giderleri dar gelirli kimseleri ağır yük altında bırakmayacak şekilde ve ilgili Akit Tarafın ve korunan kimsenin ekonomik durumları da nazara alınmak suretiyle tespit edilen sigorta primleri veya vergi ile veya her iki kaynaktan birlikte karşılanır.

2 Korunan işçilerden alınacak sigorta primleri toplamı işçilere ve bunların karılarıyla çocuklarına yapılacak yardımlar için tahsis edilecek mali kaynakların yüzde ellisinden fazla olamaz. Bu şartın yerine getirilmiş olup olmadığının tayininde, bu Kod hükümlerine göre ilgili Akit Tarafça sağlanan ve aile yardımlarıyla ayrı bir kol olarak uygulanmakta ise iş kazaları ile meslek hastalıkları sigortasından yapılan yardımlar dışında kalan bütün yardımlar birlikte nazara alınabilir.

3 Bu Kod hükümlerine uygun olarak sağlanacak yardımların yapılmasından genel olarak ilgili Akit Taraf sorumludur. Bu amaçla gerekli bütün tedbirleri alır ve uygun görülen hallerde mali denge ile ilgili aktüaryal inceleme ve hesapların belirli aralıklarla yapılmasını ve yardım miktarlarıyla prim oranlarında veya bu yardımları karşılamak için ayrılan vergilerde herhangi bir değişiklik yapılmadan önce, hesap ve incelemelerin mutlaka yapılmış olmasını sağlar.

Madde 71

1 İşin idaresi Parlamenteoya karşı sorumlu bir devlet dairesine verilmemiş olan hallerde, korunan kimselerin temsilcileri doğrudan doğruya idareye katılabilecekleri gibi mevzuatla tayin olunan şartlar dahilinde, işçileri bir yetki ile de idareye katılabilirler.

Aynı şekilde işverenlerle kamu yetkililerinin de idareye katılmaları da mevzuatla öngörülebilir.

2 Bu kodun uygulanmasında ilgili akid Taraf, genel olarak kurumların ve hizmetlerin iyi idaresinden sorumludur.

Bölüm XIII- Çeşitli Hükümler

Madde 72

Bu Kod:

a İlgili Akit Tarafın onayladığı Bölümün yürürlüğe girmesinden önce, o Bölümle ilgili olarak meydana gelen ve yardım yapılmasını gerektiren olaylar;

b ilgili Akit Tarafın onayladığı Bölüm yürürlüğe girdikten sonra o Bölümle ilgili olarak meydana gelen ve yardım yapılmasını gerektiren olaylarda ise, yürürlük tarihinden önceki süreler nedeniyle hak kazanılan yardımlar;

hakkında uygulanmaz.

Madde 73

Akit Taraflar yabancılar ve göçmen işçilerin sosyal güvenliği ile ilgili sorunlardan özellikle bunların kendi vatandaşları, ile eşit muamele görmelerinde ve kazanılmış haklarla kazanılmak yolunda olan hakların korunması konusunda özel anlaşmalar yapılması için çaba harcarlar.

Madde 74

1 Akit Taraflardan her biri genel Sekretere bu Kodun uygulanması ile ilgili olarak her yıl bir rapor gönderir. Bu raporda aşağıdaki hususlar yer alır:

a Onaylanan bu Kod hükümlerinin uygulanmasını sağlayan mevzuat hakkında tam bilgi;

b Aşağıda belirtilen maddelerde öngörülen istatistik koşulların yerine getirilmiş olduğunu gösteren deliller;

i korunan kimselerin sayısı ile ilgili olarak IX. Madde a, b veya c 15. Madde a veya b, 21.. Madde a, 27. Madde a veya b, 33. Madde, 41. Madde a veya b, 48. Madde a veya b, 55. Madde a veya b, 61. Madde a veya b;

ii yardım miktarlarıyla ilgili olarak 44., 65., 66. Veya 67. Maddeler;

iii İşsizlik yardımlarının süresi ile ilgili olarak 24. Maddenin 2. Paragrafı;

iv korunan işçiler tarafından ödenen sigorta primlerinin kaynaklar toplamına oranı bakımından 70. Maddenin 2. Paragrafı.

Bu deliller Komite tarafından teklif edilebilecek mümkün olan genel düzen ve biçimde bildirilir.

2 Akit Taraflardan her biri istendiği takdirde Genel Sekretere bu Kodun onaylanan hükümlerinin uygulama biçimi hakkında ek bilgi verir.

3 Bakanlar Komitesi bu Maddenin 1. Ve 2. Paragrafları gereğince verilmiş olan raporların ve ek bilgilerin örneklerini Parlamenterler Asamblesine tevdi etmesi hususunda Genel Sekretere yetki verebilir.

4 Genel Sekreter bu Maddenin 1. Ve 2. Paragrafları gereğince verilmiş olan raporlarla ek bilgileri Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderir ve anılan raporlarla ek bilgiler hakkında Milletlerarası Çalışma Örgütünün yetkili organının istişarî mütalaasının alınmasını ve varılacak sonucun kendisine bildirilmesini talep eder.

5 Bu maddenin 4. Paragrafında söz konusu edilen raporlar ve ek bilgilerle Milletlerarası Çalışma Örgütündeki yetkili organın görüşü Komite tarafından incelenir ve bu konuda varılan sonuçları kapsayan bir rapor Bakanlar Komitesine sunulur.

Madde 75

1 Bakanlar Komitesi, Parlamenterler Asamblesinin görüşünü aldıktan sonra uygun görürse, Avrupa Konseyi Statüsünün 20. Maddesinin b bendine gereğince, Akit Taraflardan herbirinin bu kodun kabul ettikleri yükümlülüklerini yerine getirmiş olup olmadıkları hakkında üçte iki çoğunlukla karar verir.

2 Bakanlar Komitesi, Akit Taraflardan birinin bu kodu kabul ettiği yükümlülüklerini yerine getirmediği sonucuna varırsa, o Akit Tarafı, bu yükümlülüklerin yerine getirilmesi sağlamak üzere, kendisince gerekli görülecek tedbirleri almaya davet eder.

Madde 76

Akit Taraflardan herbiri Kodun II ila X. Bölümlerinden, 3. Madde gereğince tevdi edilen onaylama belgesinde veya 4. Madde hükmüne göre sonradan yapılan bir bildiriye belirtilmeyen herhangi bir bölümü ile ilgili kanun ve uygulama hakkında Genel Sekretere her iki yılda bir rapor gönderir.

BÖLÜM XIV – Son Hükümler

Madde 77

1 Bu kod Avrupa Konseyi üyesi devletlerin imzasına açık bulundurulur. Bu kod onaya tabidir. Onaylama belgeleri Genel Sekretere tevdi edilir. Şu kadar ki gerekirse, Bakanlar Komitesi tarafından bu hususta daha önce 78. Maddenin 4. Paragrafı gereğince olumlu bir karar alınabilir.

2 Bu kod, üçüncü onaylama belgesinin tevdi edildiği tarihten bir yıl sonra yürürlüğe girer.

3 Bu Kod sonradan onaylayanlar hakkında, onaylama belgelerinin Genel Sekretere tevdi edildiği tarihten bir yıl yürürlüğe girer.

Madde 78

1 Bu kodu imza eden üye devletlerden 2. Maddenin 2.Paragrafı hükmünden yararlanmak isteyen herhangi biri, onaylama işleminden önce, Genel Sekretere, kendi sosyal güvenlik sisteminin bu Kod hükümlerine ne kadar uygun olduğunu gösterir bir raporgönderir.

Bu raporda aşağıda yazılı hususlar yer alır:

- a İlgili mevzuat;
- b Aşağıda belirtilen maddelerde öngörülen istatistik koşulların yerine getirilmiş olduğunu gösteren deliller.

Korunan Kimselerin sayısı ile ilgili olarak

- i 9. Madde a, b veya c, 15. Madde a veya b, 21. Madde a, 27. Madde a veya b, 33. Madde, 41. Madde a veya b, 48. Madde a veya b, 55. Madde a veya b, 61. Madde a veya b.
- ii Yardım miktarlarıyla ilgili olarak 44., 65., 66. Ve67. Maddeler.
- iii İşsizlik yardımlarının süresi ile ilgili olarak 24. Maddenin 2. Paragrafı.
- iv Korunan işçiler tarafından ödenen sigorta primlerinin mali kaynaklar toplamına olan oranı bakımından 70. Maddenin 2. Paragrafı.
- c Kodu imza eden üye devletin 2. Maddenin 2. Ve 3. Paragrafları gereğince, nazara alınmasını istediği bütün faktörler.

2 Kodu imza eden üye devletlerden herbiri istendiği takdirde Genel Sekretere kendi sosyal güvenlik sisteminin bu Kod hükümlerine uygunluğu hakkında ek bilgi verir.

3 Bu rapor ve ek bilgi Komite tarafından 2. Maddenin 3. Paragrafı hükmü göz önünde bulundurulmak suretiyle incelenir. Komite, Bakanlar Komitesine , vardığı sonuçları kapsayan bir rapor sunar.

4 Bakanlar Komitesi, Avrupa Konseyi, Statüsünün 2. Maddesinin (b) bendi gereğince kodu imza eden bu üye devletin sosyal güvenlik sisteminin kod hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında üçte iki çoğunlukla kara verir.

5 Bakanlar Komitesi, anılan sosyal güvenlik sisteminin kod hükümlerine uygun olmadığına karar verdiği takdirde, keyfiyeti ilgili üye devlete bildirir ve uygunluğun nasıl sağlanabileceğine dair tavsiyede bulunabilir.

Madde 79

1 Bakanlar komitesi, bu kod yürürlüğe girdikten sonra Arvada Konseyine üye olmayan her hangi bir devleti koda katılmaya davet edebilir. Böyle bir katılma kodda belirtilen onaylama ile ilgili aynı usul ve şartlara tabidir.

2 Bir devlet, Genel Sekretere bir katılma belgesi tevdi etmek suretiyle, bu koda katılır. Kod katılan her hangi bir devlet için koda katılma belgesinin tevdi edildiği tarihten bir yıl sonra yürürlüğe girer.

3 Katılan devletin hak ve yükümlülükleri ile kodu onaylayan üye devletin kodda belirtilen hak ve yükümlülükleri arasında fark yoktur.

Madde 80

1 Bu kod Akit Taraflardan her birinin öz yurdunda uygulanır. Akit Taraflardan her biri, imza veya onaylama veyahut katılma belgesinin tevdi sırasında, Genel Sekretere hitaben yazılmış bir deklarasyonla bu amaçla öz yurt olarak kabul edilen ülkenin neresi olduğunu belirtir.

2 Kodu onaylayan her Akit Taraf veya sonradan katılan devletlerden her biri, onaylama veya katılma belgesinin tevdi sırasında veyahut ondan sonra her hangi bir zamanda bildiride belirtilen değişiklikler hakkındaki hüküm saklı kalmak şartıyla, bu kodun tamamının veya bir kısmının bu maddenin 1. Paragrafında yer almayan öz yurdun her hangi bir kısmına veya Milletlerarası ilişkilerde sorumlu bulunduğu diğer her hangi bir kısmına Milletlerarası ilişkilerde sorumlu bulunduğu diğer her hangi bir ülkeye teşmil edildiğini bildirebilir. Böyle bir bildiride belirtilen değişiklikler sonradan yapılan bir bildiri ile iptal edilebilir.

3 Akit Taraflardan her hangi biri, 81.madde hükmüne uygun olarak kodun feshini ihbar edebileceği bir zamanda, kodun ülkenin herhangi bir yerinde veya bu maddenin 2. Paragrafı gereğince kodun teşmil edildiği her hangi bir ülkede uygulanmasına son verileceğini Genel Sekretere bildirebilir.

MADDE 81

Akit Taraflardan her biri, kodun II ila X. Bölümlerinden herhangi birinin feshini, ancak kodun kendisi için yürürlüğe girdiği tarihten geçerli olmak üzere beş yıllık bir devrenin veya ondan sonra gelecek her beş yıllık devrenin sonunda ve her defasında Genel Sekretere bir yıl öncesinden ihbarda bulunmak suretiyle isteyebilir. Kodu uygulayanların sayısı üçten az olmamak şartıyla, böyle bir fesih isteği kodun diğer Akit Taraflar için yürürlükte kalmasını etkilemez.

Madde 82

Genel Sekreter;

- i Bu kodun yürürlüğe girdiği tarih ve kodu onaylayan üye devletlerin isimleriyle birlikte;
- ii 79.madde gereğince kendisine tevdi edilen her hangi bir katılma belgesi ve bununla birlikte aldığı bildirimler;
- iii 4.ve 80. Maddelere göre alınan her hangi bir bildiri;
- iv Veya 81. Madde hükmüne yugun olarak alınan herhangi bir ihbar;

hakkında Avrupa Konseyi üyesi devletlerle sonradan katılan her hangi bir devletin hükümetine ve Milletlerarası çalışma Bürosu Genel Müdürüne bilgi verir.

Madde 83

Bu kodun eki kodun ayrılmaz bir parçasıdır.

Usulüne uygun olarak yetkili kılınmış aşağıda imzaları bulunan temsilciler bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, İngilizce ve Fransızca dillerinde 16 Nisan tarihinde Strasbourg'da imzalanmış olup onaylanmış kopyalar Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından her üye devlete, bu sözleşmenin hazırlanmasına iştirak eden üye olmayan devletlere ve bu Sözleşmeyi onaylamak üzere davet edilmiş olan herhangi bir devlete gönderilecektir.

* Resmi metindir

Avrupa Antlaşmaları Serisi / 48